

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró felperesnek a dr. Huszák Balázs jogtanácsos által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 19.P.24.327/2009. számon megindított és a Fővárosi Ítélet tábla 2.Pf.21.295/2010/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 (Harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet megállapította, hogy az alperes által kiadott .. című lapban és az alperes által üzemeltetett .. honlapon 2009. június 21-én közzétett „... nem forgatható a Szabadkőművesekről” című közleményben az alperes annak megalapozatlan híresztelésével, hogy .. 2009. június 20-án a dégi Festetics Kastélyban tartott múzeumi rendezvény kapcsán rendbontással fenyegető magatartást tanúsított és az kapcsolatba lenne hozható a .. honlapnak a rendezvény megzavarására irányuló felhívásával, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte, hogy az ítélet rendelkező részét 8 napon belül tegye közzé, a nyomtatott lapszám esetén a perbeli közléssel azonos helyen és betűszedéssel, az

internetes közlésnél pedig azonos elérhetőséggel legalább 30 napra - ha az eredeti közlemény továbbra is fennmarad, annak fennmaradásáig - és a megállapított jogsértésért fejezze ki sajnálkozását, továbbá 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 forintot és annak 2009. július 29-étől a kifizetés napjáig járó törvényes kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett az első- és másodfokú perköltség, valamint illeték viseléséről.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes a dégi Festetics Kastélyban 2009. június 20-án, a Múzeumok éjszakája rendezvénysorozat keretében meghirdetett „Szabadkőműves Piknik” című előadáson kívánt részt venni, az előadóhoz a szabadkőműves mozgalomra vonatkozó kérdések feltevése, valamint filmfelvétel készítése céljából. A felperest forgatási engedély hiányára hivatkozva és ez irányú kérését elutasítva, a kastélyba nem engedték be. Az alperes az általa üzemeltetett .. honlap 2009. június 21-én és a kiadásában megjelenő .. című napilap 2009. június 22-i számában közölt „... nem forgathatott a Szabadkőművesekről” című írásában számolt be erről az eseményről. A közlemény szerint miután a felperes a forgatásra nem kapott engedélyt, szóváltásba keveredett a rendezőkkel, majd telefonon beszélt a kastélyt kezelő Műemlékek Nemzeti Gondnokságának igazgatójával, aki szintén elutasította a „rendbontással fenyegető forgatást”. Ezt követően a cikk arról ad tájékoztatást, hogy a „...” című honlapon a rendezvény időpontja előtt felhívás jelent meg arra vonatkozóan, hogy a szabadkőművesek dégi programját meg kell zavarni, „ne kaphasson teret az általuk képviselt globális eszme”. A cikk azzal zárul, hogy végül is senki sem akart zavart kelteni, „ha .. ott lett volna, talán maga is csodálkozik, mennyire ártalmatlan dolgokról volt szó”.

A felperes keresetében kérte megállapítani: az alperes annak alaptalan híresztelésével, hogy a helyszínen rendbontással fenyegető magatartást tanúsított, valamint szóváltásba keveredett a rendezőkkel, továbbá, hogy mindez kapcsolatba lenne hozható a .. honlapon megjelent, a rendezvény megzavarására irányuló felhívással, az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes további jogsértéstől való eltiltását és elégtételadásra való kötelezését, valamint 200.000 forint nem vagyoni kárának és kamatai megfizetésére kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a cikk a valóságnak megfelelően tartalmazta a helyszínen történt eseményeket és a felperes korábbi tevékenysége, valamint a szabadkőművességről alkotott nézetei alapján megalapozott véleményt fejtett ki.

A jogerős ítélet indokolása szerint a PK. 12. sz. állásfoglalás II.

pontjában foglaltaknak megfelelően, a kifogásolt közlések szövegösszefüggésben való vizsgálata alapján megállapítható, hogy a „rendbontással fenyegető forgatás” megfogalmazás nem csupán az újságíró értékitéletét tükrözte. A közlés a felperesre vonatkozó tényállításnak minősül. Az alperes azt, hogy állítása való tényeken alapul, bizonyítani nem tudta. Így ha valakinek a személyét megalapozatlanul hozzák összefüggésbe a rendbontással, az alkalmas az érintettel szemben a kedvezőtlen megítélés kiváltására. A cikk az alkalmazott szerkesztéssel kapcsolatot teremtett a felperes megjelenése és a .. honlap által a rendezvény megzavarására irányuló felhívás között, amely ugyancsak jogsértő. A felperes olvasó közönsége által ugyanis ismert tény, hogy a felperes elhatárolja magát a szóban forgó honlapon közölt tartalomtól, így a cikk által teremtett összefüggés sérelmes a felperes számára. Azt a hamis képet erősíti, hogy a felperes nézete, tevékenysége kapcsolódik a közvélemény többségében köztudomásúan ellenérzést kiváltó tartalmú honlaphoz. Az alperes e közlés vonatkozásában sem tudta annak valóságát igazolni. Ezért az alperes a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdései alapján a cikkben kifogásolt közlésekkel megsértette a felperes jóhírnevét. Erre tekintettel a jogerős ítélet a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította, a b) pont alapján az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és a c) pont szerint kötelezte elégtétel adására. A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazásával a Ptk. 339. § (1) bekezdés és 355. § (1) és (4) bekezdések alapján kötelezte az alperest a felperes mérlegeléssel megállapított összegű nem vagyoni kárának megtérítésére.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és a kereset elutasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint tévesen szűkítették az eljáró bíróságok kizárólag a felperesnek a rendezvény helyszínén tanúsított magatartására a rendbontásra vonatkozó közlés előzményeinek vizsgálatát. A cikk a forgatással összefüggésben tartalmazta azt, hogy annak engedélyezése rendbontáshoz vezethetett volna. A szervezők és a felperes között kialakult szóváltás, a felperes ismert, a szabadkőművességgel szemben nyíltan ellenséges nézetei, valamint a felperes köztudomású előléte és tevékenysége ténybeli alapként logikailag alátámasztják a cikkben megfogalmazott véleményt, amelynek tartalma szerint a forgatás rendbontással, az előadás megzavarásával, botránnyal járt volna. Az egyes közlések megítélésénél nem lehet eltekinteni az érintett személytől. A felperes közszereplői minőségére tekintettel is köteles túrni azokat a véleményeket, amelyek a fellépésével összefüggésben, a botrányokozás, a provokatív magatartás tanúsításának a lehetőségét a valószínűség magasabb fokán fejezik ki. Egy múltbeli lehetséges, de meg nem valósult esemény tartalmára, illetve a felperes szándékára vonatkozó közlés nem minősülhet tényállításnak. A

jogerős ítélet téves álláspontjával szemben a .. honlapon megjelent felhívásra vonatkozó közlés pedig még az utalás szintjén sem tartalmazza azt, hogy a felperes rendezvényen való megjelenése azzal összefüggésbe hozható. A tartalmi összefüggés megállapítására önmagában a szerkesztési módszer, a közlések egymásutánisága nem ad alapot. A közlés sértő jellege sem állapítható meg, miután a felperes és a .. közismert szélsőjobboldali nézetrendszere a szabadkőművesség vonatkozásában teljes mértékben megegyezik. Ebben az összefüggésben nincs jelentősége annak, hogy a honlapon korábban is publikáló felperesnek utóbb, a honlap készítőivel a viszonya megromlott. Való ténybeli alapként, a véleményalkotás szintjén a felperes és a .. honlap készítőinek a szabadkőművességgel szemben megfogalmazott egyező nézetazonossága teremtetett összefüggést a felperes megjelenése és várható magatartása, valamint a honlapon közzétett felhívás között.

A felperes a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását kérte. Álláspontja szerint a Pp. 271. § (2) bekezdése értelmében az adott esetben nincs helye felülvizsgálatnak, mert a személyhez fűződő jogok megsértése miatt indult per is vagyoni jogi pernek minősül és a megítélt kártérítés összege az 1.000.000 forintot nem éri el. Erdemben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. A jogerős ítéletnek a megállapított kártérítés összegét meghaladó keresetet elutasító rendelkezése felülvizsgálattal nem volt támadott.

Tévesen hivatkozott arra a felperes, hogy a felülvizsgálattal érintett körben a per vagyoni jogi ügynek minősül, ezért az egy millió forintot meg nem haladó marasztalási összegre tekintettel a Pp. 271. § (2) bekezdése alapján nincs helye felülvizsgálatnak. A Pp. 271. § (2) bekezdése szerint nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az egymillió forintot nem haladja meg. A személyhez fűződő jogok megsértése miatt keletkezett polgári jogi igények érvényesítése iránt indított per a felülvizsgálati értékhatárra vonatkozó rendelkezés szempontjából csak akkor minősül vagyoni jogi ügynek, ha a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítéletnek kizárólag a szubjektív jogkövetkezményként alkalmazott nem vagyoni kárpótlás összegére vonatkozó rendelkezése ellen irányul (EBH 2000/301.). Az adott esetben a felülvizsgálati kérelem - alapvetően - az objektív szankciók alkalmazásával kapcsolatos ítéleti rendelkezéseket támadta, ezért a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében a per nem vagyoni jogi természetű, így a Pp. 271. §-ának (2) bekezdésében írt rendelkezés nem irányadó. Erre tekintettel a Pp. 273. § (1) bekezdés alapján a felülvizsgálati kérelem hivatalból való

elutasításának nem volt helye.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 75. § (1) bekezdés szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 76. § szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen - egyebek mellett - a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A Ptk. 78. § (1) bekezdés értelmében a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés alapján a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel, vagy valószínűtlen tényeket hamis színben tüntet fel.

E rendelkezések alapján a jóhírnév sérelmét általában a valótlan és a közfelfogás szerint sértő tény állítása, híresztelése, hamis színben való feltüntetése, a becsület sérelmét pedig a más személyét kifejezőmódjában is indokolatlanul bántó (becsmérlő, megalázó) vélemény okozza. A vélemény-nyilvánítás akkor is sértő, ha minden ténybeli alapot nélkülözve önkényesen fejez ki elmarasztaló értékítéletet (BH 2003/407.).

A perbeli sajtóközlemény kifogásolt közlése szerint az adott rendezvényen megjelent felperes nem kapott engedélyt a „rendbontással fenyegető” forgatásra. Annyiban osztotta a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati álláspontot, hogy a rendbontásra irányuló szándék feltételezése vélemény, amely akkor nem sért becsületet (Ptk. 76. §), ha ténybeli alapja van. Az adott esetben azonban a cikkben kifogásolt közlés a felperes forgatási szándékának olyan célzatot tulajdonít, amelynek ténybeli alapja nem volt. Az alperes által a felülvizsgálati kérelmében előadott és a közlés alapjául szolgáló tények az olvasó számára a cikk tartalmából nem derülnek ki. Így a véleményt megalapozó tények és a felperes sajtóközleményben feltételezett magatartása között az olvasó számára az összefüggés nem nyilvánvaló. Ezért a vélemény önkényes. Nem fogadható el ugyanis a vélemény ténybeli alapjaként az érintett személy ismert „előélete” és a rendezvény keretében tartott előadás témájával kapcsolatos nézete, ha azt a sajtóközlemény nem ismerteti. A felperes rendezvényen való megjelenéséről és filmforgatási szándékáról alkotott vélemény alapjául szolgáló tények ismertetését, függetlenül annak esetleges ismertségétől, nem teszi mellőzhetővé önmagában a felperes korábban, más rendezvényeken tanúsított és a közvélemény nagy többsége által elítélt magatartása, illetve a rendezvény keretében megtartott előadás témájával kapcsolatban vallott nézetei. Mindennek ugyanis nem szükségképpen következménye, hogy a felperes az adott rendezvényen is a rendbontás célzatával kívánt

filmfelvételt készíteni.

A téves felülvizsgálati állásponttal szemben a cikkből nem derül ki az sem, amire az alperes „véleménye” ténybeli alapjaként hivatkozott, hogy a felperes rendezvényen való megjelenése és várható magatartása, valamint a .. honlapon közzétett felhívása között az összefüggést a honlap szerkesztőinek és a felperesnek az adott témában elfoglalt nézetazonossága teremtette meg. A sajtóközlemény annak közlését követően ismertette a honlapon a rendezvény megzavarására irányuló felhívás előzetesen megjelent közzétételét, hogy a felperes rendzavarással fenyegető forgatásának megtiltásáról tudósított. A Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalásának II. pontjában foglaltaknak megfelelően, a kifogásolt közlések a szövegösszefüggésben – egyéb közlés hiányában – csak úgy értelmezhetők, hogy a felperes a .. honlapon közzétett felhívásra jelent meg a rendezvény rendjének forgatással való megzavarása céljából. Mivel az alperes elmarasztaló véleményét a cikkből megismerhető konkrét tények nem támasztották alá, így az önkényes. Ezért érdemben jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet a jogsértést.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. A személyesen eljáró felperesnek áthárítható felülvizsgálati perköltsége nem merült fel, ezért arról a Legfelsőbb Bíróság nem rendelkezett. A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a pervesztes alperes köteles az államnak megtéríteni.

Budapest, 2011. november 9.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő